

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21Co/59/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115230501
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandrává
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8115230501.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: C. G., bytom G. XX, XXX XX H. H., proti žalovanému: PRO CIVITAS, s.r.o., Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 45 869 464, o nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č.k. 10C/504/2015-17 zo dňa 07.01.2016 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e s a uznesenie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Prešov (ďalej len „prvostupňový súd“) uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou Zmluvy o úvere č. 8391158208 zo dňa 04.12.2008, uzavretej medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného, do právoplatného skončenia konania veci samej. Zamestnávateľovi žalobcu spoločnosti MIRAD, s.r.o., Bardejovská 23, 080 06 Ľubotice, IČO: 36 653 993, uložil povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu podľa Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou Zmluvy o úvere č. 8391158208, zo dňa 04.12.2008, uzavretej medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného, do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

Poukázal na ust. § 74 ods. 1, § 75 ods. 6, § 76 ods. 1 písm. e), a ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“).

Prvostupňový súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že mal po oboznámení sa s listinnými dôkazmi predloženými žalobcom za dostatočne osvedčenú potrebu nariadenia predbežného opatrenia, keďže je zrejmé, že žalovaný v zmysle Dohody o zrážkach zo mzdy je oprávnený vymáhať od žalobcu dlh zrážkami zo mzdy, ktorej platnosť bola žalobcom spochybnená. Nenariadením predbežného opatrenia by vznikol ťažko napravitelný stav, kedy by na základe neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy boli žalovanému bezdôvodne poukázané zo mzdy žalobcu finančné prostriedky. Za danej situácie považoval za potrebné upraviť pomery účastníkov v snahe predísť prípadnému neoprávnenému zhoršeniu pozície, ujme a následným ďalším súdnym sporom medzi účastníkmi.

Uviedol, že o trovách predbežného opatrenia bude rozhodnuté v konečnom rozhodnutí vo veci samej v zmysle § 145 O.s.p.

V zákonnej lehote podal žalovaný odvolanie proti uzneseniu prvostupňového súdu. V ňom namietal nedostatok procesnej podmienky - nedostatok pasívnej vecne legitímácie na jeho strane. Žalovaný uzavrel dňa 10.12.2015 ako postupca zo spoločnosťou OMIKRON TRADING LIMITED ako postupníkom zmluvu o postúpení pohľadávky, na základe ktorej prešla na postupníka pohľadávka zo zmluvy o úvere č. 8391158208 s príslušenstvom a so všetkými právami. Žalobca podal žalobu až dňa 21.12.2015, kedy už všetky práva spojené s pohľadávkou prešli na iný subjekt, a teda žalovaný už nie pasívne legitimovaný v danej veci. Vzniesol námietku nedostatku právomoci súdu tento spor prejednať. Žalobca

sa s právnym predchodcom žalovaného dohodol na prejednaní všetkým sporov zo zmluvy o úvere pred rozhodcovským súdom, ktorý je príslušný na prejednanie predmetného sporu. Vo vzťahu ku samotnej zmluve o úvere uviedol, že jej platnosť žalobca nepoprel, uzatvoril ju na základe slobodnej vôle t.j. nenamietal časť z ktorej mal úžitok, ale len časť na základe ktorej mal povinnosť plniť. Považoval dohodu o zrážkach za zákonný zabezpečovací inštitút práve pre prípad neplnenia si povinností zmluvnou stranou, ktorý nie je nekalou zmluvnou podmienkou, ktorá v žiadnom prípade nespôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Vo vzťahu k tvrdeniu žalobcu o subjektívnej predstave žalovaného ako veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstva poukázal na výzvy na splatenie dlžnej sumy resp. úveru zo dňa 29.09.2009 a 04.12.2009 adresované žalobcovi, v ktorých bola vyhlásená predčasná splatnosť úveru a taktiež presne špecifikovaná výška jeho dlhu k uvedenému dňu. Namietal tiež nedostatok naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení neplatnosti spornej dohody o zrážkach a tiež nedostatočné odôvodnenie napadnutého uznesenia Mal za to, že v návrhu žalobcu úplne absentuje odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Všetky tvrdenia žalobcu majú len subjektívny charakter bez relevantného zdôvodnenia. Samotná skutočnosť, že žalobca je spotrebiteľ, nespĺňa túto podmienku. Na záver poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/994/2013.

Navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnuté uznesenie, návrh žalobcu zamietol, alternatívne ho zrušil a vrátil vec prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiadal priznanie náhrady trov konania.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 10 ods. 1 O.s.p., vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté uznesenia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 212 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 O.s.p. a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Podľa § 76 ods. 1 písm. f) O.s.p., predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal.

Podľa § 76 ods. 2 O.s.p., predbežným opatrením možno nariadiť povinnosť niekomu inému než účastníkovi len vtedy, ak to možno od neho spravodlivo žiadať.

Dôvodom pre nariadenie predbežného opatrenia je dočasná úprava pomerov účastníkov a zabezpečenie výkonu súdneho rozhodnutia, ak by mal byť ohrozený. Znakom predbežného opatrenia je jeho predbežný - dočasný charakter, t.j. že upravuje pomery účastníkov alebo zabezpečuje výkon rozhodnutia do doby, než súd vydá konečné rozhodnutie vo veci.

Preukázanie alebo osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia sa posudzuje podľa obsahu návrhu na začatie konania, pripojených listín a skutkových okolností z nich vyplývajúcich, ako aj z dôvodnosti návrhu z hľadiska právneho posúdenia veci. Pri predbežnom opatrení pritom prevláda požiadavka rýchlosti konania pred požiadavkou úplného preukázania uplatneného nároku, a to z dôvodu, že predbežné opatrenie má dočasný (predbežný) charakter. Z tohto dôvodu nie je potrebné zisťovať všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej alebo musia byť aspoň osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie. Pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo 104/2010, 2Cdo 105/2010).

Z obsahu predmetného spisu bolo zistené, že žalobca sa žalobou vo veci samej domáha určenia neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou Zmluvy o úvere č. 8391158208 zo dňa 04.12.2008 (ďalej len „Zmluva o úvere“), uzavretej medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného.

Žalobca súčasne so žalobou podal aj návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhal uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy zo Zmluvy o úvere uzavretej medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného, do právoplatnosti skončenia veci samej a uloženia povinnosti zamestnávateľovi žalobcu spoločnosti MIRAD, s.r.o., Bardejovská 23, 080 06 Ľubotice, IČO: 36 653 993, zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu podľa Dohody o

zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou zmluvy o úvere, uzavretej medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného, do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

Z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že žalovaný požiadal listom zo dňa 06.05.2014 (čl. 6) zamestnávateľa žalobcu (MIRAD s.r.o., IČO:36 653 993) o realizáciu výkonu zrážok zo mzdy žalobcu na základe Dohody o zrážkach zo mzdy obsiahnutej v čl. 3 ods. 5 Zmluvy o úvere (čl.5) za účelom uspokojenia pohľadávky žalovaného vzniknutej na základe Zmluvy o úvere a to až do úplného uspokojenia jeho pohľadávky. Na základe Zmluvy o úvere žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 1.991,64 Eur, ktorý sa zaviazal žalobca vrátiť formou mesačných splátok (70x) vo výške 49,96 Eur s dátumom prvej splátky 17.01.2009. Dohoda o zrážkach zo mzdy je súčasťou typovej formulárovej zmluvy - Zmluvy o úvere.; ide o zmluvu spotrebiteľskú, pričom dohoda o zrážkach zo mzdy slúži na zabezpečenie záväzkov žalobcu zo zmluvy o úvere.

Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi dosiahnuť uspokojenie pohľadávky siahnutím na majetok dlžníka bez predchádzajúceho odobrenia súdom či iným nezávislým tribunálom. V podstate ide o exekúciu majetku s tým rozdielom, že ju nevykonáva súd ale spravidla podnikateľa. Pritom ide okrem iného aj o otázku, či dlh existuje a v akej výške. Výšku dlhu si veriteľ sám diktuje, vykonávajú sa zrážky zo mzdy dlžníka a dlžník nemá možnosť ich priamo zastaviť. Dlžník je tak vystavený jedine konaniu a rozhodovaniu veriteľa.

Zároveň odvolací súd považuje za potrebné dodať, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok újného práva, a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy, na základe inkorporovanej dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (porov. rozsudok C-106/77 Simmenthal).

Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná (napr. úroky z omeškania nad limit podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.) (rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veci 18Co 108/2011).

Na zdôraznenie správnosti tohto záveru odvolací súd poukazuje na znenie písomných pripomienok Európskej komisie vo veci C-30/12, Valéria Marcinová/POHOTOVOSTĚ, s.r.o.:

„Článok 6 smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vo svetle efektivity vykladať v tom zmysle, že bráni uplatňovaniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu nekalosť zmluvných podmienok v zmluve o spotrebiteľskom úvere zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy, alebo neumožňuje v tejto súvislosti vnútroštátnemu súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy.

Článok 4 a 14 smernice Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú efektivity v tom zmysle, že bránia uplatneniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu súlad zmluvy o spotrebiteľskom úvere zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy s ustanoveniami preberajúcimi do vnútroštátneho právneho poriadku článok 4 uvedenej smernice alebo neumožňuje v tejto súvislosti vnútroštátnemu súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy.“

Vychádzajúc z predložených listinných dôkazov aj podľa názoru odvolacieho súdu žalobca v dostatočnej miere osvedčil svoj nárok. Nárok je osvedčený vtedy, ak sa súdu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako pravdepodobný. Preukázal dôvodnosť potreby dočasne upraviť pomery. Odôvodnil nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, ktorá je osvedčená tým, že žalovaný požiadal zamestnávateľa žalobcu o vykonávanie zrážok z jeho mzdy, pričom však platnosť Dohody o zrážkach a teda aj zákonnosť

vykonávaných zrážok, bola žalobcom v súdnom konaní spochybnená a namietaná. Zrážky však musí zamestnávateľ vykonávať na základe nejudikovaného titulu a žalobca nemá iné prostriedky do právoplatného rozhodnutia súdu o určenie neplatnosti konkrétnej dohody o zrážkach tento proces zastaviť, než žiadať súd o nariadenie predbežného opatrenia. Do rozhodnutia prvostupňového súdu o tom, či bola Dohoda o zrážkach zo mzdy uzavretá platne, je žiadúce dočasne upraviť pomery účastníkov a zamedziť vykonávaniu zrážok na základe dohody, ktorej platnosť je medzi účastníkmi konania sporná.

Nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa zakáže žalovanému vykonávať právo z tejto dohody a platiteľovi mzdy realizovať dohodu, je dočasné opatrenie proti postihu majetku žalobcu, bez ktorého by mohol nastať ťažko zvrátiiteľný alebo nenapraviteľný stav, t. j. že by sa na základe neplatnej Dohody o zrážkach zo mzdy poukázali žalovanému zo mzdy žalobcu finančné prostriedky bezdôvodne, resp. vo vyššom rozsahu než zákon dovoľuje.

Zistené okolnosti prípadu tiež nevyvolávajú žiadne pochybnosti o naliehavej potrebe zásahu súdu v podobe dočasnej úpravy pomerov aj vo vzťahu medzi účastníkmi konania a treťou osobou, t. j. uloženie povinnosti inej osobe, než účastníkovi konania, v danom prípade zamestnávateľovi žalobcu (v zmysle ustanovenia § 76 ods. 2 O.s.p.), pretože pokiaľ prvostupňový súd predbežne uložil žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu práva zo spornej Dohody o zrážkach zo mzdy žalobcu, za stavu, že už žalovaný požiadal zamestnávateľa žalobcu o výkon zrážok zo mzdy, by bez súčasného uloženia povinnosti zamestnávateľovi žalobcovi zdržať sa vykonávania zrážok, bolo predbežné opatrenie nezrealizovateľné a stratilo by svoje opodstatnenie.

K odvolacej námietke žalovaného o nedostatku právomoci prvostupňového súdu prejednať predmetnú vec, odvolací súd uvádza, že posudzované súdne konanie začalo dňom 21.12.2015 podaním návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. V danom prípade pri posudzovaní právomoci súdu prejednávať vec je preto potrebné aplikovať ustanovenie § 106 ods. 1 O.s.p. nie v znení do 31.12.2014, ako sa toho dovoľáva žalovaný, ale v znení od 1.1.2015, v zmysle ktorého hoci k námietke odporcu uplatnenej najneskôr pri prvom jeho úkone vo veci samej súd zistí, že podľa zmluvy účastníkov vec sa má prejednať v rozhodcovskom konaní, vec predsa len prejedná o. i. v prípade, že ide o spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu a v tej istej veci ešte nezačalo spotrebiteľské rozhodcovské konanie alebo ak zistí, že vec nemôže byť podľa práva Slovenskej republiky podrobená rozhodcovskej zmluve, alebo že rozhodcovský súd sa odmietol vecou zaoberať. V posudzovanej veci nepochybne ide o spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu obsiahnutú v bode 10.2.2 Všeobecných obchodných podmienkach spotrebiteľskej úverovej zmluvy (čl. 36) a vzhľadom na citované zákonné ustanovenie je preto táto námietka nedôvodná.

Vo vzťahu k námietke odvolateľa o nedostatku pasívnej legitímácie žalovaného je potrebné uviesť, že v tomto štádiu konania sú pochybnosti vo vzťahu k platnej cesii predmetnej pohľadávky. Vo veci samej sa posúdi platnosť postúpenia pohľadávky na spoločnosť OMIKRON TRADING LIMIDED so sídlom British Virgin Islands.

Vo vzťahu k zvyšným odvolacím námietkam žalovaného odvolací súd mal za to, že to, či zmluva o úvere je (ne)platná a či na základe akcesorickej dohody o zrážkach zo mzdy možno pristúpiť k vykonávaniu zrážok, ako napokon i to, či Dohoda o zrážkach zo mzdy nespôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, bude predmetom dokazovania vo veci samej. Nariadením predbežného opatrenia nerieši sa dôvodnosť nároku vo veci samej. Bez vykonania dokazovania vo veci samej v tomto štádiu konania ani odvolací súd nemôže zaujať právny názor o (ne)platnosti spornej zmluvy o úvere, plnenie z ktorej je zabezpečené zmluvnou Dohodou o zrážkach zo mzdy. V tomto štádiu konania nejde o určenie neplatnosti právneho úkonu, predmetom je návrh na nariadenie predbežného opatrenia o zdržaní sa vykonávania zrážok zo mzdy a iných príjmov námietka o nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení bude predmetom posudzovania vo veci samej.

Odvolací súd preto uznesenie prvostupňového súdu z vyššie uvedených dôvodov postupom podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.